

Міністерство культури,
молоді та спорту України

Нові агентства: реалізація політик

РЕФОРМА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Розпочата в 2015 році.

Мета: змінити одну з ключових проблем - надмірно централізовані управлінські функції в міністерствах, що призводить, зокрема, до переобтяження керівництва міністерств вирішенням поточних питань організаційного характеру. Більше 60% часу співробітники міністерств витрачають на невластиві функції.

Реалізація: функції з реалізації державної політики повинні бути зосереджені не в міністерствах, а в інших центральних органах виконавчої влади (агентствах).

Реформа передбачає:

- позбавлення міністерств невластивих повноважень, зокрема щодо надання адміністративних послуг, управління об'єктами державної власності та контрольних-наглядових функцій
- зміна фокусу роботи міністерств на формування політик, перетворення їх на аналітично-владні центри, що будуть лідерами у впровадженні реформ та підвищать ефективність діяльності Уряду в цілому.

СТРУКТУРА МКМС І ЦОВВ

МКМС

Держкіно

УІНП

Держспорт

Держмолодь

Держтуризм

Агентство мистецтв

Інспекція культурної спадщини

Служба культурної спадщини

Агентство мистецької освіти

Держкомтелерадіо

Служба з етнополітики та свободи совісті

ПРИКЛАД БРИТАНСЬКОЇ СТРУКТУРИ

Department for
Digital, Culture,
Media & Sport

Міністерство цифрових технологій, культури, медіа та спорту Сполученого Королівства

Works with 45 agencies and public bodies

Nigel Adams

Minister of State (Minister for Sport, Media and Creative Industries)

Non-ministerial department

[The Charity Commission](#)

[The National Archives](#)

Executive non-departmental public body

[Arts Council England](#)

[Birmingham Organising Committee for the 2022 Commonwealth Games Ltd](#)

[British Film Institute](#)

[British Library](#)

[British Museum](#)

[Gambling Commission](#)

[Geffrye Museum](#)

[Historic England](#)

[Horniman Public Museum and Public Park Trust](#)

[Horserace Betting Levy Board](#)

[Imperial War Museum](#)

[Information Commissioner's Office](#)

[Sport England](#)

[Sports Grounds Safety Authority](#)

[Tate](#)

[UK Anti-Doping](#)

[UK Sport](#)

[Victoria and Albert Museum](#)

[VisitBritain](#)

[VisitEngland](#)

[Wallace Collection](#)

[National Gallery](#)

[National Heritage Memorial Fund](#)

[The National Lottery Community Fund](#)

[National Museums Liverpool](#)

[National Portrait Gallery](#)

[Natural History Museum](#)

[Royal Armouries Museum](#)

[Royal Museums Greenwich](#)

[Science Museum Group](#)

Україна	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	Республіка Сінгапур
<p>Назва: Державне агентство України з питань мистецтв</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, молоді та спорту України</p> <p>Штат: 49 осіб</p>	<p>Назва: Arts Council England</p> <p>Підпорядкування: Департамент з цифрових технологій, культури, медіа і спорту</p> <p>Штат: 513</p> <p>Бюджет: £ 514,316,000</p>	<p>Назва: Національна Рада з мистецтв (National Arts Council)</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, суспільства і молоді Сінгапуру</p> <p>Штат: 200</p> <p>Бюджет: \$124,929,700</p>
<p>Назва: Державне агентство України з питань мистецької освіти</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, молоді та спорту України</p> <p>Штат: 46 осіб</p>		
<p>Назва: Державне агентство розвитку молоді та громадянського суспільства України</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, молоді та спорту України</p> <p>Штат: 65 осіб</p>	<p>Назва: Office for Civil Society</p> <p>Підпорядкування: Департамент з цифрових технологій, культури, медіа і спорту</p> <p>Штат: 115</p> <p>Бюджет: £ 316,000,000</p>	<p>Назва: Національна рада у справах молоді (National Youth Council)</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, суспільства і молоді</p> <p>Штат: 381</p> <p>Бюджет: \$ 83,538,100</p> <p>Назва: Народна асоціація Сінгапуру (People's Association)</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, суспільства і молоді</p> <p>Штат: 2492</p> <p>Бюджет: \$ 588,312,200</p>

Україна	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	Республіка Сінгапур
<p>Назва: Державне агентство спорту України</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, молоді та спорту України</p> <p>Штат: 107 осіб</p>	<p>Назва: UK Sport</p> <p>Підпорядкування: Департамент з цифрових технологій, культури, медіа і спорту</p> <p>Штат: 90</p> <p>Бюджет: £297,900,000</p>	<p>Назва: Рада з питань спорту Сінгапуру (Singapore Sports Council)</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, суспільства і молоді</p> <p>Штат: 1162</p> <p>Бюджет: \$662,117,700</p>
<p>Назва: Державне агентство розвитку туризму України</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, молоді та спорту України</p> <p>Штат: 30 осіб</p>	<p>Назва: Visit Britain</p> <p>Підпорядкування: Департамент з цифрових технологій, культури, ЗМІ і спорту</p> <p>Штат: 250</p> <p>Бюджет: £ 77,200,000</p>	<p>Назва: Рада з питань туризму Сінгапуру (Singapore Tourism Board)</p> <p>Підпорядкування: Міністерство торгівлі та промисловості Сінгапуру</p> <p>Штат: 485</p> <p>Бюджет: \$ 669,038,700</p>
<p>Назва: Державна інспекція культурної спадщини України</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, молоді та спорту України</p> <p>Штат: 40 осіб</p>	<p>Назва: National Heritage Memorial Fund</p> <p>Підпорядкування: Департамент з цифрових технологій, культури, медіа і спорту</p> <p>Штат:</p> <p>Бюджет: £28,766,000</p>	<p>Назва: Правління національної спадщини Сінгапуру (National Heritage Board)</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, суспільства і молоді</p>
<p>Назва: Державна служба охорони культурної спадщини України</p> <p>Підпорядкування: Міністерство культури, молоді та спорту України</p> <p>Штат: 58 осіб</p>	<p>Назва: The Cultural Protection Fund</p> <p>Підпорядкування: Департамент з цифрових технологій, культури, медіа і спорту у партнерстві з Британською Радою</p> <p>Штат:</p> <p>Бюджет: £30,000,000</p>	<p>Штат: 387</p> <p>Бюджет: \$ 139,291,000</p>

НОВІ ЦЕНТРАЛЬНІ ОРГАНИ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Назва ЦОВВ	штат
Державне агентство розвитку туризму	30
Державне агентство розвитку молоді та громадянського суспільства України	65
Державне агентство спорту України	107
Державне агентство з питань мистецтв України	49
Державне агентство з питань мистецької освіти України	46
Державна служба охорони культурної спадщини України	58
Державна інспекція культурної спадщини України	40

Державне агентство розвитку молоді та громадянського суспільства України

Ціль

Українці (особливо молодь) мають можливість брати активну участь у суспільному житті: збільшення вдвічі частки населення, яке бере участь в суспільному житті (до 12% – дорослого населення, до 25% – молоді)

Пріоритетні завдання

- Реалізувати масштабну програму мобільності молоді
- Запустити програми підтримки волонтерства та соціальної активності

Державне агентство розвитку молоді та громадянського суспільства України

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Набір ефективної менеджерської команди
2. Реалізація національної програми мобільності молоді для того щоб: допомагати молодим людям ставати активними членами суспільства; розуміти в якій країні вони живуть (ідентифікувати себе українцями); розвивати спроможність інститутів громадянського суспільства в регіонах
3. Реалізація державної політики у молодіжній сфері, сферах розвитку громадянського суспільства та національно-патріотичного виховання (на виконання державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки, Стратегії національно-патріотичного виховання)
4. Запуск інституційної підтримки громадських об'єднань
5. Запуск національних програм волонтерства, та програм його популяризації
6. Розвиток молодіжних центрів та якості їх роботи (у т. ч. реалізація програми «Ефективний менеджмент молодіжних центрів»)
7. Підготовка молодіжних працівників та фахівців, що працюють із молоддю (у т. ч. реалізація програми «Молодіжний працівник»)
8. Підтримка ініціатив, які розвивають самостійність, життєстійкість та спроможність молоді (програми «Державотворець», Пакт заради молоді-2020, конкурс «Молодіжна столиця України» та ін.)

Державне агентство розвитку туризму

Цілі

1. Кількість закордонних туристів зростає як мінімум на 500 000 щороку
2. Кількість людей, що виїжджали до іншої області, зросла вдвічі

Завдання

- Сприяти визначенню місця України на туристичній мапі світу
- Створити «контентну пропозицію» з існуючих об'єктів притягання
- Промотувати об'єкти притягання всередині і зовні країни
- Сприяти включенню українських об'єктів притягання до європейських туристично-культурних маршрутів
- Сприяти визначенню місця України на туристичній мапі світу

Державне агентство розвитку туризму

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Набір ефективної менеджерської команди
2. Розробка детального плану підтримки галузі
3. Затвердження переліку пріоритетних напрямів та регіонів в рамках проекту “Магніти України”
4. Адаптація стандартів UNWTO, затвердження на національному рівні
5. Синхронізація заходів з промоції України з перевізниками та великими туристичними агентами
6. Проведення якісних промо-кампаній закордоном в обраних країнах, а також всередині України для розвитку внутрішнього туризму

Державне агентство спорту України

Цілі

1. Більше людей всіх вікових категорій залучені до фізичної активності на всіх етапах свого життя
2. Держава успішно реалізує запит на активне населення у співпраці з громадським сектором
3. В Україні регулярно проходять міжнародні змагання класу А
4. 100% фінансування спорту відбувається на основі аналізу даних в конкурентних умовах
5. В Україні створена високоефективна система підготовки спортсменів, тренерів, менеджерів і функціонерів найвищого рівня, що дає позитивні результати
6. Кожен українець має доступ до сучасної спортивної інфраструктури

Завдання

1. Створити справедливий, відкритий і сильний спортивний сектор, вільний від корупції та допінгу
2. Розвивати життєздатну, інноваційну спортивну індустрію та інфраструктуру, які є драйверами економічних і соціальних змін
3. Реалізувати державну політику змін з пріоритетної підтримки спорту вищих досягнень в бік розвитку масового спорту

Державне агентство спорту України

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Підбір висококваліфікованої команди новаторів
2. Участь в розробці Стратегії розвитку спорту та фізичної активності до 2032 року і початок впровадження Плану дій з реалізації Стратегії
3. Участь в розробці МКМС нового Закону України “Про фізичну культуру і спорт”, пакету законопроектів та нормативно-правових актів для запуску змін
4. Створення Національного фонду розвитку фізичної активності та спорту України, як інструменту для впровадження якісних змін
5. Розробка ІТ платформи U-Sport та підготовка до оцифровки сфери
6. Аудит спортивної інфраструктури України, розробка Стратегії розвитку інфраструктури за міжнародними стандартами
7. Сприяння проведенню міжнародних та національних спортивних змагань в Україні
8. Сприяння успішній участі Національної олімпійської збірної України та Паралімпійської збірної України на іграх в Токіо-2020
9. Проведення освітніх та медійних проектів підтримки трансформації сфери

Державне агентство спорту України

СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ

1. Розбудова мережі **базової спортивної інфраструктури** в регіонах та **спеціальних об'єктів - “магнітів”** нової якості
2. Передача невластивих повноважень від Міністерства та Агентства до федерацій з видів спорту та організацій, що займаються розвитком фізичної активності. Запуск **проекту “автономії спортивних федерацій”** та підтримка інституційної спроможності
3. **Запровадження клубної системи**, що включатиме спортивні клуби різних форм власності
4. **Запуск ІТ платформи U-Sport**, яка стане базовою для отримання достовірних даних і аналітичної роботи
5. Підтримка інноваційних спортивних івентів та національних змагань з видів спорту **на конкурсній основі** через “Національний фонд розвитку спорту”
6. Запровадження **проекту ТОП-100**: адресна підтримка українських атлетів світового рівня
7. Спільно з європейськими партнерами, запуск **освітнього проект з підготовки кадрів сфери спорту нової формації**, що будуть конкурентними на світовому рівні та розвиватимуть індустрію в Україні (починаючи від вчителя в школі і закінчуючи ТОП менеджерами)

Державне агентство з питань мистецтв України

Ціль

Збільшення вдвічі кількості людей, що відвідують культурні події як в цілому, так і секторально

Завдання

- Реалізувати Концепцію та план заходів з реформування системи забезпечення населення культурними послугами
- Модернізувати інфраструктуру для надання культурних послуг (у т.ч. через мультифункціональні центри культурних послуг)
- Запровадити стандарт замовлення і виконання театрами, концертними залами, філармоніями сучасних українських і сучасних світових мистецьких творів (не менше 20%)
- Розробити концепцію та запровадити Інститут перформативних мистецтв

Державне агентство з питань мистецтв України

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Набір ефективної менеджерської команди
2. Запуск і реалізація пілотних проектів з модернізації інфраструктури для надання культурних послуг
3. Впровадження стандартів забезпечення населення публічними послугами
4. Удосконалення проектно-цільового механізму фінансування системи надання культурних послуг через стимулювання залучення різних джерел фінансування різних рівнів для реалізації культурних проектів
5. Запровадження електронного квитка у закладах культури
6. Створення ефективних моделей управління театральними та концертно-видовищними закладами

Державне агентство з питань мистецтв України

СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ

1. Впровадження стандартів забезпечення населення публічними послугами
2. Запуск і реалізація Програми збільшення читання
3. Відкриття державних закладів культури для альтернативних проектів і заходів
4. Цирк без тварин

Державне агентство з питань мистецької освіти України

Цілі

1. Початкова мистецька освіта – **базова культурна послуга**, доступна за місцем проживання
2. Абітурієнти **свідомо обирають** навчання мистецьким професіям
3. **Випускники** мистецьких коледжів та закладів вищої освіти є **конкурентоспроможними** і адаптованими до вимог ринку праці.
4. Підвищено рівень **академічної мобільності** студентів, докторантів та викладачів закладів мистецької вищої освіти.

Завдання

- Ребрендинг мистецької школи як осередка культурного життя громади
- Запровадження інклюзивної мистецької освіти
- Ефективне управління мистецькими закладами вищої освіти
- Створення «ринку» підвищення кваліфікації працівників галузі, який працює за принципом «гроші йдуть за працівником» (зміна моделі фінансування Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв – НАККіМ)

Державне агентство з питань мистецької освіти України

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Набір ефективної менеджерської команди
2. Запуск першої фази пілотного проекту із запровадження інклюзивної мистецької освіти на рівні окремих шкіл/територіальних громади.
3. Реалізація пілотного проекту «Мистецька школа - осередок культурного простору громади» (моделювання доступу до початкової мистецької освіти спільно з ОТГ).
4. MOM – мистецька освіта майбутнього.
5. Проведення серії навчальних семінарів-практикумів для керівників та педагогічних працівників закладів початкової та фахової передвищої мистецької освіти
6. Аналіз ринку праці та професій в сфері мистецької освіти

Державне агентство з питань мистецької освіти України

СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ

1. Диверсифікація та профілізація освітніх програм мистецьких коледжів та закладів вищої освіти
2. Розширення доступності якісної мистецької освіти усіх рівнів
3. Розробка стандартів початкової профільної та фахової передвищої мистецької освіти для мистецьких ліцеїв та коледжів.
4. Створення інструментів фінансування закладів вищої мистецької освіти на основі критеріїв ефективності їх діяльності
5. Створення Української національної академії балету (на базі Київського державного хореографічного училища).
6. Створення механізмів модернізації матеріально-технічної бази мистецьких коледжів та ЗВО із залученням грантів та допомоги меценатів
7. Підвищення рівня залученості всіх членів суспільства до громадського життя через навчання мистецтву та мистецькі практики
8. Створення Єдиної національної системи учнівських та студентських мистецьких конкурсів – забезпечення престижності конкурсів в сфері мистецької освіти.

Державна служба охорони культурної спадщини України

Цілі

1. **Понад 50% громадян** розуміють, усвідомлюють та поділяють візію України
2. **Стійке зростання індексу ідентичності** в 2023 році у порівнянні із 2020 роком: відчуття громадянами своєї приналежності до України із збереженням етнічного, релігійного та культурного різноманіття.
3. **Збільшення вдвічі** кількості людей, що відвідують культурні події як в цілому, так і секторально

Завдання

- Відновлення ефективної системи управління охороною культурної спадщини (у т.ч. нематеріальної) на усіх рівнях
- Створення регіональної мережі контролю за збереженням культурних цінностей та культурної спадщини
- Формування національної інфраструктури даних в сфері охорони культурної спадщини
- Створення та будівництво Музею сучасного мистецтва
- Сприяти запуску та функціонуванню ринку творів мистецтва
- Управління закладами та об'єктами

Державна служба охорони культурної спадщини України

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Набір ефективної менеджерської команди
2. Створення територіальних відділень в регіонах
3. Запуск і реалізація пілотних проєктів з формування національної інфраструктури даних в сфері охорони культурної спадщини
4. Запуск і реалізація пілотних проєктів з діджиталізації надання адміністративних послуг в сфері переміщення культурних цінностей
5. Удосконалення системи управління охороною культурної спадщини на усіх рівнях – створення ефективної вертикалі управління в регіонах
6. Наповнення Національного переліку об'єктів нематеріальної культурної спадщини новими елементами

Державна служба охорони культурної спадщини України

СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ

1. Відновлення ефективної системи управління охороною культурної спадщини на усіх рівнях
2. Створення і наповнення електронного ресурсу об'єктів культурної спадщини
3. Створення та будівництво Музею сучасного мистецтва
4. Виконання міжнародних зобов'язань щодо об'єктів всесвітньої спадщини ЮНЕСКО
5. Організація ефективної підготовки та підвищення кваліфікації кадрів в сфері охорони культурної спадщини та музеїв
6. Оцифрування адміністративних послуг в сфері переміщення культурних цінностей

Державна інспекція культурної спадщини України

Цілі

1. Контроль за дотриманням законодавства в сфері охорони культурної спадщини
2. Підвищення ефективності управління державною частиною Музейного фонду України

Завдання

1. Посилення контролю за виконанням законодавства у сфері охорони культурної спадщини
2. Посилення відповідальності за неналежний облік, зберігання та утримання культурних цінностей та об'єктів культурної спадщини (підвищення штрафних санкцій)
3. Відновлення системи нагляду за виконанням робіт з дослідження, консервації, реабілітації, реставрації, ремонту, пристосування та музеєфікації пам'яток, об'єктів всесвітньої спадщини та інших робіт на них

Державна інспекція культурної спадщини України

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Набір ефективної менеджерської команди
2. Запуск і реалізація пілотних проєктів в сфері контролю за переміщенням культурних цінностей та захисту нерухомої культурної спадщини
3. Узагальнення практики застосування законодавства з питань контролю у сфері охорони культурної спадщини
4. Розроблення та впровадження комунікаційної стратегії (просвітницька робота) щодо підвищення обізнаності громадян та юридичних осіб щодо державної політики в сфері охорони культурної спадщини (у співпраці з органами місцевого самоврядування)

Уповноважений з питань мовної політики

Цілі

1. Реалізація державної мовної політики
2. Захист української мови як державної
3. Імплементация Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

Завдання

1. Здійснювати контроль за виконанням Закону про мову
2. Надавати інформаційну підтримку та роз'яснення щодо Закону про мову всім громадянам України
3. Здійснювати популяризацію державної мови як одну з форм захисту української мови
4. Запроваджувати культурно-освітні програми й заходи, спрямовані на захист і популяризацію державної мови

Уповноважений з питань мовної політики

КРОКИ В ПЕРШИЙ РІК РОБОТИ

1. Створення Секретаріату Уповноваженого з захисту державної мови.
2. Формування громадської колегії при Секретаріаті Уповноваженого, куди ввійдуть активісти з захисту української мови, лідери думок, культурні діячі та інші, для налагодження суспільного діалогу щодо мовної політики
3. Активізація уже наявних програм із захисту та популяризації української мови у співпраці з МОН, Мінкультом, МЗС і запуск нових
4. Розроблення концепції ефективного захисту та розвитку державної мови

Уповноважений з питань мовної політики

СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ

1. **Забезпечення функціонування державної мови в усіх сферах, передбачених Законом про мову**
2. **Захист прав громадян України на отримання інформації та послуг державною мовою у сферах суспільного життя**
3. **Формування відповідної мовної поведінки громадян шляхом популяризації державної мови, усунення негативних стереотипів і зміни ставлення до української мови з негативного чи нейтрального на позитивне**
4. **Захист української мови та мовних прав українців за межами України**

Український інститут національної пам'яті

ПРІОРИТЕТИ

- Сприяння *суспільному діалогу* та критичному мисленню в питаннях пам'яті та оцінки історичних подій
- Популяризація «*складних тем*» історії та мультиперспективному погляду на них
- Виготовлення якісного та цікавого українського культурно-історичного продукту і його поширення в публічному просторі на національному рівні
- *Осучаснення комунікації* УІНП з громадянами та механізмів звітності
- Будівництво Національного музею революції Гідності, завершення проектів Музею та Меморіалу Небесної сотні, реконструкції першої черги Меморіального комплексу пам'яті жертв Голодомору в Україні з будівництвом другої черги Національного музею-меморіалу жертв Голодомору
- Пошук та промоція *спільних історій* регіонів, спільних історій з іншими країнами та наративів, які зміцнюють історико-політичний status quo – обґрунтовують державність, державницькі рішення, устрій, політичну географію.
- Посилення позицій України на міжнародній арені через інструменти soft power та культурної дипломатії

Український інститут національної пам'яті

КРОКИ В ПЕРШІ ШІСТЬ МІСЯЦІВ

Інституційні

1. Налагодження ефективної командної роботи в Інституті (гармонізація цілей та мотивів колективу)
2. Підготовка та публічне обговорення бачення, стратегії та пріоритетів роботи на 5 років
3. Аудит роботи (фінансовий та ефективності) та оцінка діючих програм (проектів)
4. Підготовка пропозицій із вдосконалення організаційної структури
5. Зміцнення мережі союзників, однодумців та партнерів Інституту
6. Формування нової медійної стратегії
7. Вироблення та надсилання суспільству та іноземним партнерам нових «сигналів» щодо принципів роботи (зорієнтованість на наукову об'єктивність, історичну справедливість, консолідацію, роботу в інтересах громадян, ідеологічну незаангажованість тощо)

Український інститут національної пам'яті

СТРАТЕГІЧНІ КРОКИ

1. **Ребрендинг** та завершення першої фази **декомунізації**
2. **Розширення тематичної сфери** діяльності УІНП (депортації, шістдесятники, катастрофа, Голокост, АТО/ООС, пам'ять про історію до ХХ століття)
3. **Розвиток Інституції** і вироблення чіткої публічної ціннісної рамки
4. Реалізація **міжнародних проектів діалогу** (засудження геноцидів, спільні підручники, прийняття «Дорожньої карти порозуміння» тощо), в тому числі із недержавними акторами (кейс Гжеґожа Гаудена чи Нормана Дейвіса)
5. Налагодження **системної співпраці** з ключовими **державними** (Міносвіти, МЗС, ІМЗО, Держкіно, УКФ, УІК, УІ), **недержавними** стейкхолдерами (фонди, громадські організації, дослідницькі центри) та іноземними (культурні представництва, дипломатичні установи, міжнародні організації та комісії) у виробленні продуктів або реалізації спільних проектів.
6. Створення **системи меморіальних музеїв** України
7. **Вдосконалення законодавства** про державні нагороди

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!